

נושא העבודה

חטיפה

תאריך: 28/12/16

הקדמה אישית :

בתור נערה מתבגרת בעלת זכות בחירה, העומדת על דעתי, בחרתי לעסוק בנושא חטיפה בכלל וחטיפת ילדים בפרט.

בחרתי בנושא זה מתוך התעניינותי בחופש האדם וחירותו, זכויותיו וחובותיו בחוק. לצערנו ישנם הרבה מקרים של חטיפות בעולם, חטיפת ילדים, חיילים ואנשי ביטחון. כידוע, פרשת "חטיפת ילדי תימן" עלתה וצפה בעיתונות ובמודעות הציבורית בשנים האחרונות לאחר שנים שנקברה תחת החיסיון המשפטי.

סיפורה של משפחת סלימן שהתפרסם לאחרונה, תפס את תשומת ליבי. התינוקת רינה סלימן נעלמה להוריה לפני 64 שנים. לאחר שהגיעה לבית החולים בעקבות בעיות עיכול, נמסר להוריה בבוקר המחרת שרינה נפטרה ללא שום ראיה פיזית אלא רק מסמך המאשר את פטירתה¹.

התינוקת רינה סלימן היא אחת מתוך אלפי תינוקות וילדים שנחטפו מהוריהם, וברוב המקרים אינם שבו להוריהם מעולם.

---

¹ רינה סלימן, חטופי תימן, פורום אחים וקיימים.

תוכן העניינים-

2.....	הקדמה אישית.....
4.....	מבוא.....
5.....	המשפט העברי.....
7.....	הענישה וההשלכות לחוטף.....
9.....	המשפט הישראלי.....
11.....	חוק אמנת האג.....
12.....	הביאוס קורפוס.....
14.....	משפט משווה.....
16.....	סיכום.....
17.....	מבואות.....
18.....	ביבילוגרפיה.....

מבוא-

"הכופה אדם בכוח או באיומים או מפתהו באמצעי תרמית ללכת מן המקום שהוא נמצא

בו, הרי זו חטיפה."²

על-פי חוק העונשין, ההגדרה לחטיפה היא: לקיחת אדם שלא מרצונו ו/או בהתנגדותו ממקומו.

זכותו של כל אדם באשר הוא אדם לחיות את חיו בחופשיות וללא הגבלה או החזקה שלא מרצון, זוהי זכות בסיסית ואף חוק יסוד³.

כאשר אדם נחטף, נפגעת זכות זו ומופר חוק היסוד, קל וחומר, כאשר קטין נלקח מרשות הוריו ללא ידיעתם והסכמתם או שהקטין נלקח מחזקת אחד ההורים ע"י ההורה השני ללא הסכמתו וידיעתו-הפגיעה חמורה יותר והיא פגיעה בחסר ישע.

ברצוני לראות כיצד מתייחס החוק והמקרא אל נושא כאוב זה, מהן ההשלכות לגבי אותם מעשים אלו וכיצד מתנהלת הענישה לאותם גופים.

והאם חטיפה במשפט העברי זהה לחטיפה במשפט הישראלי.

---

² סעיף 369 התיקון ה-12 תש"ם 1980
³ חוק יסוד 'כבוד האדם וחירותו' 1994

המשפט העברי-

התייחסות המקרא והגמרא לחטיפה-

בספר שמות פרק כ' ניתנות לעם-ישראל עשרת הדיברות, הדיבר השמיני מתוכן הוא-

"לא תגנב."⁴

חז"ל למדים שמלבד איסור גניבת ממון ורכוש מאדם אחר, ישנו איסור על גניבת חיי אדם הרי זו חטיפה.

"כל הגונב נפש אדם עובר בלא תעשה, שנאמר לא תגנוב."⁵ הרמב"ם בפירושו אומר-אדם אשר גונב חיי אדם, עובר על מצוות לא-תעשה שהיא 'לא תגנוב'.

חטיפת אדם משעבדת אותו לאדם אחר ובכך מכפיפה אותו תחת סמכות אחרת שהיא לא תחת סמכותו של הקדוש-ברוך-הוא. כאשר הקב"ה הוציא מארץ מצריים את עמו, עם-ישראל, נהפכו הם עבדיו ותחת כוחותיו הם חיים. נאמר בספר ויקרא: "כי לי בני-ישראל עבדים, עבדיי הם כאשר הוצאתי אותם מארץ מצריים, אני ה' אלוהיכם"⁶ בפסוק זה מסתיימת פרשת העבדים העבריים אשר נאמר "וְהָיָה כִּי-יֵאמֶר אֱלֹהֶיךָ, לֹא אֶצְאָא מֵעֶמְקָךָ: כִּי אֶהְבֶּדְךָ וְאֶת-בֵּיתְךָ, כִּי-טוֹב לּוֹ עֶמְקָךָ. וְלִקְחֹתָ אֶת-הַפְּרָצֶעַ, וְנָתַתָּה בְּאָזְנוֹ וּבַדָּלֶת, וְהָיָה לְךָ, עֶבֶד עוֹלָם;" (ראה נספח 1).

כאשר העבד העברי מעוניין להישאר מרצונו בבית בעליו לאחר שעבר זמן שיעבודו, בעל העבד ירוצץ את אוזנו וזהו סימן אשר מסמל את התחייבותו מרצון להישאר בבית בעליו לעולמי עד.

"עבדיי הם ולא עבדים לעבדים" נאמר במסכת בבא מציעא⁷, אדם שהינו עבד ה' מטבעו אינו יכול להשתעבד לעבד אחר שהרי כל בני האדם עבדי ה' הם.

⁴ ספר שמות, פרק כ' י"ג

⁵ הרמב"ם הלכות גניבה פרק ט' הלכה א'

⁶ ויקרא פרק כ"ה ב"ה

⁷ תלמוד בבלי פרק י' י"א

בתפיסת היהדות עיקרון הבחירה החופשית מופיע כאחד מאבני היסוד ביחס שבין האדם
ובין בורא עולם :

"שני הדרכים בידם וברשותם ללכת כאשר יחפצו בה, אין מונע ומעכב בידם, לא מן
התחתונים ולא מן העליונים.. " פירש הרמב"ן⁸.

כלומר, הבחירה החופשית שבאדם היא אבן יסוד אשר מקורה הוא ביחס שבין אדם ובין
בורא עולם. האדם הינו אדם ברשות עצמו , עומדת לו האפשרות לבחור בדרכו, בין בדרך
טובה היא ובין בדרך רעה ומזיקה.

ע"פ הרמב"ן אסור למנוע מאדם לבחור את דרכו אשר רוצה בה , בין אם המונע הוא
תחתון (אדם בשר ודם) ובין אם המונע עליון הוא (מלאכים וגורמי שמיים).

---

⁸ פירוש הרמב"ן בספרו 'שם'

הענישה וההשלכות לחוטף-

העונש המתואר בתורה "וְגִנַּב אִישׁ וּמָכְרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ, מוֹת יוּמָת"⁹ אדם הגונב נפשו של אדם אחר עונשו מוות.

העונש יינתן לאדם אשר חטף נפש אחרת ומכרה לאדם שלישי לאחר שנשמעה באוזניו אזהרה מפי עדים שהדבר אסור על פי תורה.

העונש ניתן לחוטף מפי הסנהדרין הגדולה לאחר ששמעו את עדותם של העדים ולאחר שעדים אלו נחקרו ונמצא החוטף אשם. "כי ימצא איש גונב נפש מאחיו מבני ישראל והתעמר בו ומכרו, ומת הגנב ההוא ובערת הרע מקרבך"¹⁰.

"ניתן לאזהרת מיתת בית דין שנאמר כי ימצא איש גונב נפש מאחיו וגו' ומיתתו בחנק"¹¹ אדם שלאחר אזהרת בית הדין הלך וגנב נפשו של אדם ייענש ויומת במיתת החנק. כאשר אדם מוזהר לפני מעשיו שהם אלו מעשי רשע והוא עובר על מצוות לא תעשה, בית הדין יענישו בחומרה הכי רבה, באחת מארבעת מיתות בית דין¹² וזאת כי החוטא עשה את מעשיו במודע ובערת הרע מקרבך' כוונתו הייתה זדונית.

"הגונב את בנו .. וכן האפוטרופין שגנבו את היתומים שהן סמוכין אצלם ובעל הבית שגנב אחד מבני ביתו הסמוכין על שלחנו, ומלמד תינוקות שגנב אחד מן הקטנים הלומדים אצלו, אע"פ שנשתמש בו ומכרו פטור, שנאמר: ונמצא בידו פרט לאלו שהן מצויין בידם."¹³ כלומר, אדם הגונב את בנו וכן האפוטרופוס הגונב את הילדים אשר בחזקתו, גם אם מכר והשתמש בהם – פטור מעונש, שנאמר "פרט לאלו שהן (שאינן) מצויין בידם" האב, האפוטרופוס ומלמד התינוקות אינם חייבים בעונש על פי חכמים משום שהינם בחזקתם ולכן אינה נחשבת גניבת נפש.

⁹ שמות כ"א ט"ז

¹⁰ דברים כ"ד ז'

¹¹ הרמב"ם הלכות גניבה פרק ט'

¹² ארבע מיתות ב"ד סקילה, שריפה, הריגה וחנק

¹³ הרמב"ם הלכות גניבה ט' ה'

ישנה מחלוקת באמירה זו-הגונב את בנו.. ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה מחייב, וחכמים פוטרין " ר' ישמעאל אומר-אדם אשר גנב נפש באשר היא,חייב מיתת בית דין חנק ואילו חכמים אומרים פטור מטעם חזקתו. אין הלכה כר' ישמעאל.

המשפט הישראלי-

חקיקה-

ע"פ חוק העונשין, סעיף 369 לחוק¹⁴ "הכופה אדם בכוח או באיומים או מפתהו באמצעי תרמית ללכת מן המקום שהוא נמצא בו, הרי זו חטיפה –ודינו-מאסר עשר שנים." אדם אשר לוקח אדם אחר בניגוד לרצונו או בהפעלת איומים למקום אחר מאשר רצונו- נחשב לחוטף ומעשה זה נחשב חטיפה.

העונש על כך- מאסר של עשר שנים בכלא.

אדם המוציא אדם אחר/קטין מעבר לגבולות המדינה הינו נחשב גם לחוטף-סעיף 370 לחוק העונשין¹⁵: "המוציא אדם אל מעבר גבולות המדינה שבה שוהה אותו אדם בלי הסכמתו שלו עצמו או של המורשה בחוק להסכים בשבילו –דינו מאסר עשר שנים." אדם/אפוטרופוס המוציא אדם אחר בניגוד לרצונו או הסכמתו של המורשה עליו מחוץ לגבולות המדינה הינו נחשב לחוטף ודינו מאסר עשר שנים בכלא.

על-פי סעיף 373 א' לחוק¹⁶, חטיפה ממשמורת: "המוציא, במעשה או בפיתוי, קטין שלא מלאו לו שש עשרה שנים.. ממשמורתו של אפוטרופוס על-פי דין בלי הסכמת האפוטרופוס, דינו מאסר עשר שנים."

לאור המובא לעיל, פרשת שוחמכר¹⁷ עולה ועונה על כל שלושת הסעיפים הנ"ל.

פרשת חטיפתו של יוס'יה שוחמכר החלה בתחילת שנות ה-50, הקטין אשר היה השגחתו של הסב- נחמן שטארקס, נלקח ע"י סבו ובעזרת עוד כ-אחד עשרה אנשים אשר תרמו למעשה זה הועבר אל מקומות שונים בארץ (בניהם ראשון לציון ומושב קוממיות) ואף בסוף הפרשה גם אל מחוץ לגבולותיה של מדינה ישראל בכדי לא להחזיר את הקטין אל חזקת הוריו אשר הם האפוטרופוסים החוקיים של הקטין וזאת בשל היותם בעלי אורח חיים חילוני ושונה מזה שרצה הסב להעניק לנכדו.

¹⁴ התיקון ה-12 תש"ם 1980

¹⁵ התיקון ה-12 תש"ם 1980, התיקון ה-91 תש"ס 2006

¹⁶ התיקון ה-12 תש"ם 1980

¹⁷ "איפה יוס'יה?" 55 שנים לתחילתה של פרשת יוס'יה שוחמכר. בלוג ארכיון המדינה 19 ביולי 2015

חטיפתו של יוס'יה בידי סבו שאינו האפוטרופוס החוקי, והברחתו ע"י תחפושת ובמרמה אל מחוץ לגבולות מדינת ישראל עוררה סערה במדינה. (ראה מבואה 1)

בכך שהסב אינו ביקש את אישורם של הורי הקטין ואף אינו יידע אותם, הפר הסב את סעיף 370 לחוק העונשין ואף סעיף 373 א' המובאים לעיל.

חוק אמנת "האג" (החזרת ילדים חטופים) -

סעיף 1 לחוק האמנת האג (החזרת ילדים חטופים)¹⁸ – "האמנה בדבר ההיבטים האזרחיים של חטיפה בין לאומית של חטיפת ילדים, שנחתמה בהאג ביום 25 באוקטובר 1980. יעדיה של אמנה זו הם : להבטיח את החזרתם המידית של ילדים, אשר לא כדון, הורחקו אל מדינה מתקשרת או לא הוחזרו ממנה, וכן להבטיח כי זכויות משמורת וביקור על פי הדין של מדינה מתקשרת יכובדו ביעילות בשאר המדינות המתקשרות."

חוק אמנת האג נחתם בהאג שבהולנד בשנת 1980. אמנה זו קובעת כי אם נלקח ילד והועבר לארץ אחרת בלי אישור וידיעת ההורה או האפוטרופוס החוקי, וכן, אם נלקח באישור ולא הוחזר, המדינות החתומות על אמנה זו מחוייבות להפעיל את כל האמצעים הראויים בכדי להשיב את הקטין אל ארץ מגוריו (הארץ שבה שהה סמוך לפני לקיחתו)¹⁹. ברוב המקרים אמנה זו משמשת למקרים בהם ההורים גרושים, וישנה תביעת משמורת על הילד.

השופט משה דרורי החליט בפ"ד שהובא לשולחנו בשנת 2004²⁰ לפסוק לטובת השארת הילדים בארץ אליה נחטפו בידיי אימם כמה חודשים קודם לכן-דבר הסותר את יעדיה של אמנת האג.

במקרה חריג זה, המערער (י' –האב) והמשיבה (א' –האם) שניהם האפוטרופוסים החוקיים של החטופים (להלן הילדים). ביום 06/07/04 הוגשה בקשה על ידי האב (להלן המערער י') אל בית המשפט לענייני משפחה בירושלים²¹, להורות על האם (להלן א' המשיבה) להשיב את ילדיהם מהביקור בישראל אל אנגליה שם התגוררו סמוך לחטיפתם אל הביקור בישראל. בקשתו נדחתה היות ושני הילדים וגם האם הינם אזרחי ישראל ואין מגוריהם באנגליה מגורי קבע (החלטה שנכתבה והוסכמה ע"י שני הצדדים לפני העברתם מקום מגוריהם לאנגליה).

¹⁸ תוספת לחוק אמנת האג תשנ"א 1991

¹⁹ תוספת סעיף 2 לחוק אמנת האג

²⁰ השופט מ' דרורי ע.מ. 00575/04 11/11/04

²¹ השופט ש' אלבוז בתמ"ש ירושלים 6/7/04

בערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי שבירושלים, ביקש שוב האב להורות לאם להשיב את ילדיהם בחזרה לאנגליה, אוקספורד וזאת משום שהאם חטפה את ילדיה על-פי אמנת האג אשר טוענת כי "אי-החזרה" דינה כחטיפה ולכן במקרה זה אשר ישנה "אי-החזרה" חוק אמנת האג מתבצעת.

כבוד השופט דרורי פסק בערעור כי: "לאור האמור לעיל.. נדחה את הערעור.. ונורה על השארת הילדים בישראל. פועל יוצא מכך הוא כי אין להורות על השבת הילדים לאוקספורד, ובית המשפט לענייני משפחה הוא זה אשר יכריע בסוגיית הילדים והביקורים."

מקרה זה הוא חריג משום שאינו מיישם את אמנת האג והילדים הושארו בישראל, כביכול ארץ חטיפתם.

בשונה מפ"ד זה, פרשת קרולין ברונה הינה מיישמת את האמנת האג תוך שימוש בכוח 'הביאוס קורפוס'.

הביאוס קורפוס - הינו צו בית המשפט המוגש בישראל בבית המשפט העליון.

"הביאוס קורפוס" (habeas corpus "הביאו את הגוף") הוא צו שירשנו מהמשפט האנגלי ומשמעותו להורות להביא אדם הכלוא בפני הרשויות לביהמ"ש אשר ידון בחוקיות מעצרו, ואם מעצרו לא חוקי – לשחררו.

כיום הצו בא לידי ביטוי בעיקר בהקשר של חטיפת ילדים בשל סכסוכים משפטיים בהם מתבקש ביהמ"ש להורות לאחד ההורים להביא את הקטין/קטינים לצורך מתן צו להחזרתם לארץ אחרת.

חוק אימוץ ילדים - "אימוץ יהיה על ידי צו של בית-משפט, שיינתן לפי בקשת

מאמץ. צו אימוץ וכל החלטה אחרת בהליכי אימוץ יינתנו אם נוכח בית-

המשפט שהם לטובת המאומץ." ²²

לאור המובא לעיל, בפרשת קרולין ברונה ²³ פסק הדין יישם את 'הביאוס קורפוס'.

בפרשה זו, האם הביולוגית (להלן העותרת) ובן-זוגה התגוררו בברזיל, וביתם (להלן קרולין) אשר נחטפה בידי רשת העוסקת בהברחת ילדים ומסירתם לאימוץ, הובאה לארץ

²² חוק אימוץ ילדים תשמ"א 1981 ס"ח 293
²³ בג"צ 243/88

ואומצה על ידי שמחה ויעקב תורג'מן (להלן המשיבים) בעזרת עו"ד ומסמכים שלאחר הגשת העתירה התגלו כמזויפים, בהיותה בת חודשיים.

העותרת (להלן האם הביולוגית) לא סרה מחיפושים אחת ביתה, ואכן לאחר שנתיים הגיעה בעזרת גורמים ממשלתיים אל ישראל אל הזוג תורג'מן.

בני הזוג תורג'מן גידלו את קרולין כביתם באהבה, ובדאגה לכל צריכה במשך שנתיים.

העותרת הגישה בקשה אל בית המשפט העליון, להשתמש בעתירה מסוג הביאוס קורפוס ולהשיב את ביתה אשר נחטפה ממנה בחזרה אל ברזיל.

המשפט אשר התנהל ברשות המשנה לנשיא פרופסור מ' אלון, התייחס בדיוניו אל הגורמים המשפיעים על הילדה וכיצד הדברים יתנהלו לטובתה.

כבוד מ' אלון פסק כי החטופה (להלן קרולין) תשוב יחד עם הוריה הביולוגים אל ברזיל וזאת מכוח הביאוס קורפוס.

בפסיקה²⁴ הנערכה בבית המשפט לענייני משפחה קריית-גת, בית המשפט קיבל תביעה של אב מכוח אמנת האג, והורה על השבת ביתו הקטינה לארצות-הברית לאחר שנחטפה לישראל על ידי אמה.

נקבע כי האם (להלן הנתבעת) הרחיקה את ביתם ממקום מגוריה הרגיל שלא כדין.

בית המשפט כבוד השופטת פ' גילת כהן קבעה כי דין תביעת האב להתקבל, וזאת משום שהאם אינה הודיעה לאב (להלן התובע) שבכוונתה להישאר בישראל לאחר ביקורה בן הארבעה חודשים בארץ.

האם הייתה מודעת לכך שהיה אסור לה לצאת עם הקטינה מארצות הברית לצמיתות. לאור המובא לעיל, המשפט הישראלי בנושא חטיפת ילדים מתייחס ברובו אל ילדים שנחטפו ממשמורת ע"י אחד ההורים או גורמים קרובים.

---

²⁴ תובע נ' נתבעת, השופטת פאני גילת כהן תש"מ 14-06-8783-21/07/14

משפט משווה-

"ראה בית המשפט שאלה משפטית הטעונה הכרעה, ולא מצא לה תשובה בדבר חקיקה, בהלכה פסוקה או בדרך של היקש, יכריע בה לאור עקרונות החירות, הצדק, היושר והשלוש של מורשת ישראל.²⁵ במקרה ובו נתקל המשפט הישראלי בדבר פסיקה ואינו מצא תשובה ופתרון בחקיקה הישראלית-יפנה המשפט אל המקורות העבריים וזאת משום שמדינת ישראל הינה מדינה יהודית אשר קשורה לשורשיה ודתה.

בפסק הדין- א'(להלון האב, להלן התובע) נגד ב' (להלן האם, להלן הנתבעת) שהתקיים בבית הדין האזורי בנתניה²⁶ ישנו קשר ישיר אל המשפט העברי. הדיון אשר דן בסמכות להחזקת הבנות (להלן ה') לאחר גירושיהם של ההורים. האם (להלן הנתבעת) מבקשת להגר עם בנותיה אל מחוץ לארץ אך האב (להלן התובע) אינו מאשר זאת עד תום ההליך הרבני לגירושיהם. דיון זה נעשה בבית הדין ולא בבית המשפט לענייני משפחה משום שנערך תוך ההליך הרבני לגירושים.

דיון זה נעשה לאחר שהוסכם בהסכם הגירושין שחזקת הבנות תישאר אצל האם בתנאי מותנה שאינה תהגר עם בנותיה אל מחוץ לארץ.

בית הדין שבראשו הרב חיים שלמה שאגן פסק כי הילדות אינן יגרו עם אמם אל מחוץ לארץ עד תום ההליכים וזאת משום החשש שאינה תחזור עימם ארצה.

ישנה התייחסות למשפט העברי לכל אורך התהליך וסקלול של החקיקה הישראלית וחוק אמנת האג וזאת משום שהליך זה נעשה במדינת ישראל, בבית דין רבני. חטיפה במשפט העברי משמעה עבירה על מצוות לא תעשה "לא תגנוב" המשפט העברי עוסק בחומרת הדין ובענישה המתבצעת כלפי אותו חוטף וחוטא, הענישה היא חמורה ואף מגיעה לידי מיתת החוטף על-ידי חנק ואילו במשפט הישראלי עונשו של חוטף הוא עשר שנים ובמקרים חריגים של רצח ופגיעה בנחטף ישנו עונש מרבי של מאסר עולם ואין כל פגיעה בחיי החוטף.

²⁵ חוק יסודות המשפט תש"ם 1980
²⁶ 7983/ס"ג בית הדין האזורי נתניה

הדמיון בין המשפט העברי למשפט הישראלי הוא ששניהם בנושא חטיפת ילדים נוגעים במקרה שאב/אפוטרופוס חוטפים את הקטין. ההבדל הוא שבמשפט העברי האב/האפוטרופוס (להלן החוטף) אינם נושאים בעונש וזאת משום כוח חזקתם על הקטין, הינם יכולים לקחתו ממקום למקום ללא אישורו ואין זו נחשבת חטיפה. ואילו במשפט הישראלי, החוטף באשר הוא- נענש. בין אם הוא אפוטרופוס או בין אם הוא הורה (אב/אם).

חטיפה הינה מעשה כואב ודורש ענישה בעיני שתי הדעות (משפט עברי/ישראלי).

סיכום-

לאור האמור לעיל, עבודתי בנושא חטיפה וחטיפת ילדים בפרט, נגעה כאמור במשפט העברי וכן במשפט הישראלי.

דנתי בסוגי הענישה, וראיתי את השוני בין סוגי המשפט.

במשפט העברי והישראלי התייחסתי אל מיהו חוטף? מהו עונשו?.

המסקנות אליהן הגעתי במהלך כתיבת עבודתי הן : בתור נערה מתבגרת בעלת זכות בחירה והגיון בריא, הבחנתי בחשיבות של החוקים ובפרק 'חוק יסוד-כבוד האדם וחירותו'. כאשר קטין נחטף בידי הוריו או אדם אחר-חוק יסוד זה מופר משום שאינו בן-חורין למדי.

הבנתי את חובותיהם של האפוטרופוסים וההורים לדאוג לצרכי הקטין, ואם אין באפשרותם להחליט זאת-המערכת המשפטית תדאג להחליט זאת ולהסתמך על המשפט העברי ומקורותיו.

בנוסף, למדתי את הגינותם והרצון הטוב של שופטי בית המשפט ובתי הדין כלפי הילדים בהם הם דנים.

מובאות-

מבואה 1 :

כך החלה פרשה שטלטלה את המדינה כולה, גרמה לקרע ותגרות בין חרדים לחילונים ולסערה ציבורית גדולה. יותר משנתיים ניסו המשטרה ומערכת המשפט לאתר את יוס'יה ולהשיבו להוריו, אך לשווא. הסב, בני משפחה נוספים שהיו מעורבים בחטיפה, ובני הקהילה של הסב סירבו לשתף פעולה עם הרשויות.

בשנת 1962 פנה ראש הממשלה דוד בן-גוריון לאיסר הראל "הממונה על שירותי הביטחון" * וראש 'המוסד' וביקש ממנו לנסות ולאתר את הילד. איסר הראל נענה לבקשה, והחלטתו עוררה ביקורת: רבים בקהילת המודיעין טענו כי המשימה אינה בתחום אחריותם ופעילותם. הלוא אין בחטיפתו של ילד משום סיכון ביטחוני למדינת ישראל! אך איסר הראל היה משוכנע שמשימה זו חשובה משתי סיבות: כדי לשמור על מרותו של שלטון החוק במדינה מפני ציבור שלא נשמע לחוקיה וכדי למנוע הידרדרות למלחמת אחים.

החזרת יוס'יה שוחמכר לחיק הוריו הייתה אחת המשימות המורכבות והמסובכות ביותר שעמן התמודדה קהילת המודיעין הישראלית. המוסד עמד בראש המבצע (שכונה מבצע גור נמר) והשב"כ סייע לו בכל הנדרש.

ביבילוגרפיה-

משפט עברי-

מקורות תנ"כיים :
ספר שמות פרק כ' פסוק י"ג
ספר שמות פרק כ"א פסוק ט"ז
ספר ויקרא פרק כ"ה פסוק נ"ה
ספר דברים פרק כ"ד פסוק ז'

ספרות הפסיקה :
הרמב"ם הלכות גניבה פרק ט' הלכה א'
הרמב"ם הלכות גניבה פרק ט' הלכה ה'
הרמב"ם הלכות גניבה פרק ט' הלכה ו'
תלמוד בבלי פרק י' הלכה י"א

משפט ישראלי-

חקיקה :
חוק העונשין סעיף 369 התיקון ה' 12/1980
חוק העונשין סעיף 373 התיקון ה' 12/1980
חוק יסודות המשפט תש"מ 1980
חוק אימוץ ילדים תשמ"א 1981
התוספת לאמנת האג תשנ"א 1991
תוספת לסעיף 2 חוק אמנת האג 1991
חוק יסוד כבוד האדם וחירותו התיקון 1994
חוק העונשין סעיף 370 בתיקון ה' 91/2006

פסיקה :
השופט ש' אלבז אזורי ירושלים 6/7/04
798/ס"ג בית הדין האזורי נתניה
השופט מ' דרורי מחוזי 11/11/04
השופטת פ' גילת כהן בג"צ 21/07/14